

V E R S L A G
van de vergadering van de EUREGIO-Raad
van 31-03-2017 in Vriezenveen

Deelnemers: zie presentielijst

1: Opening en begroeting

- *Goedkeuring van de agenda*

De heer Visser (CDA-CDU), burgemeester van de gemeente Twenterand, heet de aanwezigen van harte welkom. In zijn toespraak merkt hij op dat er in het EUREGIO-gebied en zeker ook in de gemeente Twenterand allerlei uiteenlopende grensoverschrijdende contacten bestaan. Door grensoverschrijdende samenwerking tussen gemeenten wordt ook de grensoverschrijdende ontmoeting van de inwoners gestimuleerd. Gezien de actuele situatie in de wereld, aldus de heer Visser, is de samenwerking in de EUREGIO juist ook in de komende jaren van groot belang. Volgens hem vervult Duitsland in dit verband een voortrekkersfunctie in Europa.

De heer Visser maakt van de gelegenheid gebruik om afscheid te nemen van de EUREGIO-Raad; binnenkort gaat hij aan de slag in zijn nieuwe functie als burgemeester van Katwijk.

De voorzitter van de EUREGIO, de heer Welten, bedankt de gemeente Twenterand voor de gastvrijheid en bedankt de heer Visser voor diens inzet als lid van de EUREGIO-Raad.

De heer Welten opent de vergadering en begroet de aanwezigen. Hij constateert dat de vergadering in de vereiste vorm en tijdig bijeen is geroepen.

Besluit

De agenda wordt door de EUREGIO-Raadsleden unaniem vastgesteld.

2: Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de EUREGIO-Raad d.d. 25-11-2016 in Groenlo

Besluit

Goedkeuring van het verslag.

De heer Gochermann (CDU-CDA) deelt vanuit zijn fractie mee dat vanwege de pensionering van de heer Stegers een personele wijziging nodig was, en dat de fractie de heer Freek Diersen heeft gekozen tot nieuwe Nederlandse fractievoorzitter.

3: Mededelingen

a) Stand van zaken project 'Grenskinderen'

b) Initiatief 'Dag van de buurtaal'

c) In- en uitgang Nederlandse perrons met Duitse tickets

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) juicht deze verbetering toe, die volgens hem helemaal in lijn is met de motie ter vereenvoudiging van de grensoverschrijdende mobiliteit en een mooi resultaat is van de inzet van de EUREGIO op dit terrein.

Mevrouw Schwenzow voegt hieraan toe dat de nieuwe situatie niet alleen van toepassing is op het station van Enschede, maar inmiddels op alle Nederlandse stations. Dit vergroot het belang van deze vernieuwing.

d) Openhouden kleine grensovergangen voor landbouwverkeer

De heer Kramer (CDU-CDA) merkt op dat een aantal kleine grensovergangen die worden afgebeeld in de toegestuurde agenda, volgens de begeleidende tekst open zijn, terwijl op de foto's is te zien dat ze gesloten zijn.

Mevrouw Schwenzow verklaart dat hoewel de kleine grensovergang Klosterhaar-Balderhaar – zoals op de foto te zien is – niet open is voor verkeer, de slagboom wel voor landbouwverkeer kan worden geopend. De kleine grensovergang in de gemeente Wielen blijft inderdaad problematisch. Hierover heeft het secretariaat een brief gestuurd aan de gemeente, maar tot dusver nog geen antwoord gekregen.

De heer Hannink (Fractie zonder Grenzen) merkt op dat de kleine grensovergang Manderveen-Getelo ontbreekt. Wat Wielen betreft heeft hij vernomen dat door bemiddeling van de EUREGIO financiële middelen zijn toegezegd. Dit geld heeft men echter nog niet ontvangen. Volgens de heer Hannink is de openstelling van de grens belangrijk voor landbouwers. Hij gaat ervan uit dat ook de Duitse landbouwers deze grensovergang nodig hebben. Hij stelt voor ook in Brussel op zoek te gaan naar middelen om deze kwestie op te lossen.

Mevrouw Schwenzow antwoordt dat LEADER-middelen mogelijk een oplossing kunnen bieden. Voorwaarde daarvoor is wel dat de deelstaat Niedersachsen zijn subsidiebepalingen voor LEADER-middelen aanpast. Het secretariaat, aldus mevrouw Schwenzow, heeft het probleem van de openstelling van kleine grensovergangen voor landbouwverkeer ook al voorgelegd aan de commissie Europese zaken van de deelstaat Niedersachsen, maar vanuit de deelstaat is hieraan nog geen concreet vervolg gegeven. Mevrouw Schwenzow stelt voor dat ook de EUREGIO-Raad een brief aan de deelstaat kan sturen om aandacht te vragen voor deze kwestie.

De heer Sijbom (CDA-CDU) vindt dat de grensovergang Losser-Gildehaus illustratief is voor veel kleine grensovergangen. Aan Duitse kant verkeert de grensovergang in slechte staat, wat volgens hem ontstaan is toen de grens nog niet open was. Nu wordt er veel meer gebruik gemaakt van de weg. Hij pleit ervoor tot actie over te gaan, te wijzen op het belang van deze grensovergangen en het probleem op te lossen.

Besluit

De EUREGIO-Raad schrijft een brief aan de deelstaat Niedersachsen over de problematiek van de kleine grensovergangen en het gebruik daarvan door het landbouwverkeer.

e) Uitbreiding DOC Ochtrup

De heer Gochermann (CDU-CDA) wijst erop dat het verkoopoppervlak bijna zou worden verdubbeld en dat deze kwestie in de regio een onderwerp van veel discussie is. Ook de EUREGIO-commissie 'Economie en Arbeidsmarkt' heeft zich volgens hem intensief met dit onderwerp beziggehouden. De fractie deelt de mening van het secretariaat dat de EUREGIO specifieke bouwactiviteiten niet kan goedkeuren of afwijzen. Maar tegelijkertijd vindt de fractie dat hier een duidelijke positionering nodig is omdat het een grensoverschrijdend Duits-Nederlands thema betreft. Het blijft onduidelijk of het daarom ook een thema voor de EUREGIO-Raad is. Wel zouden EUREGIO-organen in actie moeten komen als het erom gaat naar behoren rekening te houden met de bezwaren van Nederlandse gemeenten die met de uitbreiding van de outlet te maken zouden hebben. Een groep van Duitse gemeenten overweegt een procedure te starten. De CDU-CDA-fractie sluit

zich volgens de heer Gochermann aan bij de reeds door het EUREGIO-Secretariaat gestelde vraag of Nederlandse gemeenten een gelijkwaardig beroepsrecht hebben. Als dat niet het geval is, klopt er in Europa volgens hem iets niet. Het is de fractie er niet direct om te doen dat er een bepaald besluit wordt genomen, maar dat er ten minste kleur wordt bekend. Een uitbreiding van het DOC, aldus de heer Gochermann, is duidelijk van invloed op de structuur van het gebied en op de detailhandelssituatie. De fractie vraagt de EUREGIO-Raad in deze kwestie een signaal af te geven.

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) sluit zich met zijn fractie aan bij de verklaringen van de heer Gochermann. Het is volgens hem van belang dat alle betrokken partijen, dus ook de Nederlandse gemeenten, serieus worden genomen als partners in dit proces. Anders is er in het EUREGIO-gebied sprake van een tweedeling, wat in scherp contrast staat met het idee van één verzorgingsgebied.

De heer Lindemann (SPD-PvdA) sluit zich met zijn fractie in grote lijnen aan bij de vorige sprekers, en wijst er bovendien op dat ook Ochtrup lid van de EUREGIO is. Het kan volgens hem nooit de taak van de EUREGIO zijn om zich in deze zaak voor één partij uit te spreken. In plaats daarvan moet de EUREGIO zich inzetten voor een eerlijke procedure in de zin van een grensoverschrijdend gelijke behandeling. Wanneer het denken ophoudt bij de grens, klopt er in Europa iets niet en zouden wet- en regelgeving moeten worden aangepast. Daarom moeten ook de Nederlandse gemeenten volgens hem naar behoren worden geïnformeerd en moeten hun bezwaren in de besluitvorming worden meegenomen. De EUREGIO dient zich er bovendien voor in te zetten dat ook Nederlandse gemeenten, in de Nederlandse taal, bezwaar kunnen maken.

De heer Bonk (CDU-CDA) onderstreept de verklaring van de heer Gochermann. Het gaat er niet om zich voor of tegen Ochtrup uit te spreken, maar de Bezirksregierung heeft alleen de Duitse kant duidelijk geïnformeerd. De Bezirksregierung heeft het verzoek afgewezen om een informatiebijeenkoms in de Nederlandse taal of met Nederlandse vertaling te organiseren, terwijl het juist van belang is dat de Nederlandse gemeenten indien gewenst tot aan het Europese Hof van Justitie kunnen procederen. Voorwaarde hiervoor is dat ze op gelijkwaardige wijze geïnformeerd worden.

Mevrouw Schwenzow stelt voor dat het secretariaat de Bezirksregierung Münster schriftelijk zou kunnen verzoeken om in de volgende vergadering van de EUREGIO-Raad of in de commissievergadering de rechtspositie van de Nederlandse partijen toe te lichten, eventueel met behulp van een tolk.

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) is van mening dat de EUREGIO-Raad het aangewezen orgaan is voor een toelichting door de Bezirksregierung Münster.

De heer Lindemann (SPD-PvdA) vraagt of de EUREGIO zich ook tot het deelstaatparlement en de Europese Commissie zou kunnen richten.

De heer Welman (CDA-CDU) verklaart dat de gemeente Enschede achter deze aanpak staat. Hij is in Münster aanwezig geweest bij de informatiebijeenkomst van de Bezirksregierung. Hij vond het lastig om de Duitse rechtstaal te begrijpen, vooral ook omdat het afgezien van de taal ook een ander rechtstelsel betreft. Ook zou hij graag meer achtergrondinformatie krijgen over de Duitse procedure en de juridische situatie. Dan zouden de betrokken Nederlandse gemeenten de procedure beter begrijpen.

Mevrouw Schwenzow verklaart dat het secretariaat zich bij de Bezirksregierung heeft ingespannen voor een bijeenkomst in de Nederlandse taal. Volgens de Bezirksregierung zou dat echter een bedreiging vormen voor de procedure. Misschien, aldus mevrouw Schwenzow, is een compromis mogelijk waarbij de Bezirksregierung algemene informatie verstrekt, eventueel met inschakeling van een tolk, zonder de procedure DOC Ochtrup in gevaar te brengen. Daarbij zou dan ook de rechtspositie van de Nederlandse gemeenten moeten worden toegelicht en zou moeten worden beschreven in hoeverre hun belangen op gelijke voet worden meegenomen in de procedure en bijbehorende studies.

Besluit

Het secretariaat zal de Bezirksregierung Münster schriftelijk verzoeken om in de volgende EUREGIO-Raadsvergadering nadere informatie en toelichting te geven over de algemene procedure. Daarnaast dient de rechtspositie van de Nederlandse gemeenten en de behartiging van hun belangen te worden toegelicht.

f) Stand van zaken Actieteam GEA

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) verklaart dat de conclusies en actiepunten van het GEA een belangrijke stap zijn als het gaat om de grensoverschrijdende Duits-Nederlandse economie en arbeidsmarkt. De EUREGIO zou een brief aan de Nederlandse informateur moeten schrijven om ervoor te zorgen dat degenen die over een nieuwe coalitie onderhandelen, beseffen hoe belangrijk de uitvoering van de GEA-actieagenda is.

Mevrouw Schwenzow verklaart dat met de andere Grensinfopunten langs de grens is afgesproken dat de GIP's in deze kwestie samen optrekken en nauw overleg voeren met de voorzitter van het Actieteam. In dit verband zal op korte termijn vanuit de grensregio een brief worden verstuurd, mede aan de Tweede-Kamerleden.

Besluit

De EUREGIO-Raad ondersteunt het voornemen dat de GIP's resp. de grensregio's gezamenlijk een brief schrijven aan de informateur en de leden van de Tweede Kamer.

g) *Promoten van een grensoverschrijdende economische regio EUREGIO*

h) *Ontwikkelingen op het gebied van de statistiek*

i) *Stand van zaken Dienstencentrum Gaxel*

Mevrouw Schwenzow deelt in aanvulling op de toegestuurde agenda mee dat er op 7 maart nog een gesprek tussen de partijen heeft plaatsgevonden waarbij ze tot een planologische oplossing zijn gekomen voor de bouw van het dienstencentrum. Dit kan volgens mevrouw Schwenzow worden gezien als een positieve stap naar een constructieve oplossing.

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) toont zich verheugd over de vorderingen die de laatste weken zijn geboekt.

j) *Stand van zaken ontwikkelingen Luchthaven Twente*

Besluit

Kennisneming.

4: a. Berichtgeving uit het Dagelijks Bestuur

De heer Welten bericht vanuit het Dagelijks Bestuur dat burgemeester Sijbom wegens zijn aanstaande nieuwe functie aftreedt als bestuurslid. De heer Welten bedankt de heer Sijbom voor zijn inzet in het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO en overhandigt hem een boeket bloemen. De heer Sijbom bedankt het Dagelijks Bestuur voor de jarenlange samenwerking. De heer Welten deelt mee dat er binnenkort voorstellen volgen voor de vervanging van de heer Sijbom.

b. Vragen vanuit de fracties

De heer Gochermann (CDU-CDA) constateert dat er in Europa gelukkig niet alleen eurosceptici zijn. Hij spreekt zijn waardering uit voor de Europabrede Pulse of Europe-beweging, die elke zondag vanaf 14.00 uur een uur lang kleur bekent voor Europa. In het EUREGIO-gebied gebeurt dit in Münster, en inmiddels ook al in Rheine, Nordhorn en Gronau. In Nederland krijgt dit initiatief tot nog toe navolging in Groningen en Amsterdam. Hij vraagt hoe de EUREGIO hieraan een sterkere bijdrage zou kunnen leveren.

De heer Welten verklaart dat hij is uitgenodigd om komende zondag de Pulse of Europe-demonstratie in Rheine toe te spreken. Dat zal hij doen als burgemeester van Borne, partnergemeente van Rheine, maar ook namens de EUREGIO. Hij roept de leden van de EUREGIO-Raad op om uitnodigingen van Pulse of Europe aan te nemen en de aanwezigen bij dit soort gelegenheden toe te spreken.

De heer Steinmann (SPD/PvdA) deelt mee dat de afvalbedrijven uit Münster van plan zijn om afval door Twence te laten verwerken. Hij vindt deze samenwerking bij uitstek een voorbeeld van intergemeentelijke en grensoverschrijdende samenwerking. Hij vraagt of de EUREGIO-Raad dit plan wil ondersteunen.

De heer Stam (Fractie zonder Grenzen) antwoordt dat het in algemene zin duidelijk is dat duurzaamheid rendabel kan zijn. De verwerking van afval uit de regio verdient de voorkeur boven – wat momenteel het geval is – afval uit Groot-Brittannië. Op dit moment is het volgens de heer Stam echter nog te vroeg voor een definitief standpunt. De gemeenten in Twente moeten nog een definitieve beslissing nemen over een mogelijke verkoop van Twence. De afvalbedrijven uit Münster zijn volgens hem alleen geïnteresseerd in intensievere samenwerking wanneer Twence volledig eigendom van regionale overheden blijft. Het laatste is op dit moment dus nog niet zeker.

Mevrouw Schwenzow stelt voor om dit onderwerp in juni weer op de agenda van de EUREGIO-Raadsvergadering te zetten.

Besluit

Het thema grensoverschrijdend afvalbeheer Münster-Twence zal op de agenda staan van de vergadering van de EUREGIO-Raad op 23 juni en wordt inhoudelijk ook in de commissies behandeld.

De heer Welten verklaart dat in het interfractieel overleg de wens is uitgesproken nogmaals een duidelijk signaal af te geven tegen de tolheffing voor personenauto's, aangezien de Bundesrat vandaag geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om de invoering van de tolheffing nog een keer aan de Bundestag voor te leggen.

De heer Welten leest het advies van de EUREGIO-Raad tegen de tolheffing voor:

“De EUREGIO-Raad spreekt er in zijn vergadering in de gemeente Twenterand zijn grote teleurstelling over uit dat de Bundesrat vandaag geen gebruik heeft gemaakt van zijn mogelijkheden om de invoering van de tolheffing nog een keer aan de Bundestag voor te leggen.”

In een symbolische stemming verwerpen de aanwezige leden van de EUREGIO-Raad de invoering van de tolheffing voor personenauto's op Duitse snelwegen (fotomoment).

5: Bericht uit de commissievergaderingen

De heer Stam (Fractie zonder Grenzen) doet verslag uit de commissie Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling. De commissievergadering was goed bezocht. Alle behandelde thema's worden volgens de heer Stam nu ook in de EUREGIO-Raadsvergadering besproken, zoals de kleine grensovergangen. Het INTERREG-project LIVE is in de commissie gepresenteerd en uitgesproken positief ontvangen.

De heer Gochermann (CDU-CDA) bericht uit de commissie Economie en Arbeidsmarkt. Ook deze commissievergadering was goed bezocht en erg nuttig. Ook de daarbij behandelde thema's staan volgens de heer Gochermann op de agenda van deze EUREGIO-Raadsvergadering.

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) doet verslag uit de commissie MOZER - Maatschappelijke Ontwikkeling; ook die vergadering was goed bezocht en ook de aldaar behandelde thema's komen in de Raadsvergadering aan de orde.

6: Verslag lobbyreis Berlijn

De heer Welten verklaart dat de resultaten van de lobbyreis in de uitgereikte stukken worden beschreven. Hij is blij dat er zo'n sterke delegatie naar Berlijn is gereisd: drie Landkreise, drie provincies en burgemeesters van grote steden uit het EUREGIO-gebied werden op hoog niveau vertegenwoordigd. Ook de gastheer had hoge vertegenwoordigers gestuurd, namelijk leden van de Bundestag en parlementaire staatssecretarissen, de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Nederlands-Duitse parlementariërsgroep en beleidsmakers van bijvoorbeeld Deutsche Bahn. Dit is volgens de heer Welten vooral ook opmerkelijk omdat oorspronkelijk alleen een bezoek (bij) enkele CDU-Bundestag-afgevaardigden gepland was.

De lobbygesprekken gingen over frequentie en materiaal van de spoorverbinding Amsterdam - Berlijn en over de Duits-Nederlandse grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Concreet resultaat, aldus de heer Welten, was de oproep vanuit Berlijn om onder andere een vakinhoudelijk gesprek in de EUREGIO te houden met vertegenwoordigers van Deutsche Bahn en Nederlandse Spoorwegen, en om een workshop over de erkenning van diploma's te organiseren. Hieruit blijkt volgens hem het belang van de grensoverschrijdende samenwerking bij de genoemde thema's. Interessant is volgens de heer Welten ook dat een lobbyreis EUREGIO-Berlijn en terug in één dag mogelijk is. Berlijn is dichterbij dan vaak wordt gedacht. Deze mogelijkheid zou vaker moeten worden benut. Ook zou hij het een goed idee vinden om met een EUREGIO-delegatie naar Den Haag te reizen, om ook daar uit vakinhoudelijk perspectief de specifieke belangen van de grensregio te behartigen.

Mevrouw Schwendow voegt daaraan toe dat het eerste bezoek van de parlementsleden van de CDU-fractie aan de EUREGIO ietwat teleurstellend was verlopen. Wel was het samenwerkingsverband toen opgeroepen met concreet geformuleerde wensen naar Berlijn af te reizen. Daarom is het volgens mevrouw Schwendow des te prettiger dat het tegenbezoek nu zo geslaagd is verlopen. Een tastbaar resultaat op arbeidsmarktgebied is dat de EUREGIO een workshop over de erkenning van diploma's organiseert.

Ook mevrouw Bronsvort (PvdA-SPD) vindt dat het lobbybezoek aan Berlijn goed is verlopen. Nu is het volgens haar tijd om een bezoek aan Den Haag te gaan plannen dat vakinhoudelijk net zo concreet wordt afgestemd.

7: Pact: arbeidsmarkt over de grens! – Hoe gaat het verder?

Besluit

De EUREGIO-Raad verzoekt de directie het Pact: arbeidsmarkt over de grens! in 2017 af te sluiten met een evenement.

8: Voorbereiding van een nieuw project op het gebied van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt

De heer Hannink (Fractie zonder Grenzen) verklaart dat de Fractie zonder Grenzen voorstander is van de eliminatie van grensbarrières. Volgens hem kan het grote belang van Nederlands-Duitse stages en de advisering van grensgangers over pensioenen en verzekeringen niet genoeg worden benadrukt.

Mevrouw Schwendow antwoordt dat deze vragen alleen in een nieuw project kunnen worden meegenomen als de financiering van de GIP's in de toekomst wordt gewaarborgd. Het Actieteam GEA (Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeidsmarkt) benadrukt volgens haar het belang van structurele financiering van de Grensinfopunten. Tot dusver is echter nog onduidelijk waar die financiering vandaan zou moeten komen. Deze ontwikkeling heeft volgens haar nog wat tijd nodig. Er is nog weerstand bij de provincies om een tussentijdse financiering via INTERREG mogelijk te maken. Maar dit thema blijft op de agenda van de Raad en zal ook in de commissies aan de orde blijven komen. Zonder goede advisering, aldus mevrouw Schwendow, is het voor grensgangers lastig om in de complexe regelgeving de juiste weg te vinden.

De heer Hannink vindt 5.000 adviseringsmomenten per jaar veel. Gezien de actuele omstandigheden is volgens hem voor de EUREGIO nu het moment gekomen om een begin te maken met de noodzakelijke lobbyactiviteiten bij de provincies.

De heer Welten merkt op dat mevrouw Annemieke Traag, waarnemend burgemeester van Doetinchem en toekomstig Gedeputeerde van de provincie Overijssel, in de vergadering aanwezig is. Hij heet mevrouw Traag welkom en stelt vast dat hiermee het directe contact met de provincie is gelegd.

Besluit

Instemming met de voorbereiding van het nieuwe project.

9: Stand van zaken project SpoorRegio

Besluit

Kennisneming.

10: Stand van zaken project EUREGIO Goederencorridor

Mevrouw Schwenzow deelt mee dat de resultaten van het onderzoek nu bekend zijn en in mei in de commissies worden besproken. Bij het geplande vakcongres op 13 juni 2017, aldus mevrouw Schwenzow, worden de resultaten gepresenteerd, met het doel tot een gezamenlijke strategie voor de goederenlogistiek te komen, die dan aan de EUREGIO-Raad zal worden voorgelegd.

Besluit

Discussie.

11: Onderzoeksopdracht voor project Bereikbaarheid

Besluit

De EUREGIO-Raad geeft het secretariaat opdracht om samen met de aangesloten gemeenten een project voor te bereiden voor de bereikbaarheid van het EUREGIO-gebied via de lucht.

12: Langeafstandsbusverbindingen in het EUREGIO-gebied

De heer Gochermann (CDU-CDA) is van mening dat langeafstandsbussen slechts een onderdeel van het Euregionale verkeersnet zijn. De fractie is er voorstander van dat het

EUREGIO-Secretariaat in het kader van een nieuw project een potentieelstudie naar grensoverschrijdende busverbindingen laat uitvoeren. Die studie moet inzicht verschaffen in de bestaande vraag. Verder vraagt hij zich af welke subsidiemiddelen beschikbaar zouden zijn om grensoverschrijdende busverbindingen te financieren.

De heer Sijbom (CDA-CDU) stelt voor te onderzoeken hoe het voor langeafstandbusdiensten zoals Flixbus aantrekkelijk kan worden gemaakt grensoverschrijdende verbindingen aan te bieden.

Mevrouw Bronsvoot (PvdA-SPD) deelt mee dat haar fractie achter dit voorstel staat, omdat het volgens haar belangrijk is op dit gebied verbeteringen te realiseren.

Besluit

De EUREGIO-Raad geeft het secretariaat opdracht grensoverschrijdende busverbindingen in de EUREGIO in het kader van een project te laten onderzoeken.

13: EUREGIO lobbypunten 2017 - 2019

Mevrouw Seidensticker-Beining (SPD-PvdA) deelt mee dat haar fractie een wijziging van het besluit voorstelt. De bewoners kennen de EUREGIO nog niet voldoende en hebben iets nodig waarmee ze zich kunnen identificeren, bijvoorbeeld EUREGIO-museumtickets. Dat zou helpen om de EUREGIO beter te begrijpen.

De heer Hörster (CDU-CDA) stelt voor om bij het lobbyen het themagebied 'arbeidsmarkt' uit te breiden tot 'arbeids- en onderwijsmarkt', omdat de erkenning van diploma's het belangrijkste thema is.

De heer Diersen (CDA-CDU) sluit zich aan bij dit voorstel.

De heer Van Oostrum (Fractie zonder Grenzen) vindt het passender om de verbinding met de burger in punt 14 te zoeken, omdat het thema strategie volgens hem minder abstract is dan lobbyen.

Besluit

De EUREGIO-Raad stelt vast dat de beschreven belangen van het grensgebied en zijn bewoners de eerste prioriteiten zijn voor het lobbywerk van de EUREGIO in de komende drie jaar, inclusief de aanvulling met het themagebied arbeids- en onderwijsmarkt.

14: Start van een nieuw strategieproces voor de EUREGIO

De heer Lindemann (SPD-PvdA) merkt op dat het werk voor de nieuwe strategische nota niet een exclusieve taak voor de directie zou moeten zijn. Volgens hem dient de EUREGIO-Raad hierbij te worden betrokken; een brede betrokkenheid van burgers zou nog beter zijn. Overwogen zou moeten worden of bij een workshop ideeën kunnen worden verzameld, zodat er iets tastbaars is waarop kan worden voortgebouwd. Het succes van de strategie, aldus de heer Lindemann, moet achteraf meetbaar zijn.

De heer Visser (CDA-CDU) vindt dat Pulse of Europe vooral ook een beweging voor jongere burgers is. Dit proces kan volgens hem worden benut om de jonge generatie bij het strategieproces van de EUREGIO te betrekken. Hij stelt voor deze maatschappelijke energie 'van onderop' te benutten, bij wijze van spreken als 'Pulse of EUREGIO'. De jonge generatie in de EUREGIO is volgens hem ook de toekomst van het gebied.

Besluit

De EUREGIO-Raad stemt in met de start van een nieuw strategieproces voor de EUREGIO, met de aanvulling dat burgers, en dan met name de jongere generatie, hierbij sterker worden betrokken.

15: INTERREG V A

a) Stand van zaken algemeen

b) Overzicht over de vergaderdata van de gremia

c) Overzicht over de aangevraagde en goedgekeurde projecten

Besluit

Kennisneming.

16: Standpuntbepaling INTERREG V-projecten

a) 'Ontmoetingen – Begegnungen'

Besluit

Aanbeveling.

- b) *'Euregionetwerk Industriebouwkultuur'*

Besluit

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende commissie en het Dagelijks Bestuur.

- c) *'Arbeidsmarkt in de grensregio's D-NL'*

Besluit

Aanbeveling.

- d) *'Euregionale GreenTech Bouwteams'*

Uit de EUREGIO-Raad komt de vraag naar opheldering van de opmerking over de dubbele subsidiëring.

Mevrouw Schwendow verklaart dat dit punt momenteel nader wordt getoetst.

Besluit

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende commissies en het Dagelijks Bestuur.

17: Advisering van deelprojecten uit het INTERREG V-kaderproject

- a) *Advisering intensieve samenwerkingsprojecten*

Besluit

Aanbeveling van de intensieve samenwerkingsprojecten.

- b) *Stand van zaken kaderproject*

Besluit

Kennisneming.

18: Rondvraag

De heer Welten sluit de vergadering en bedankt de Raadsleden.

Gronau/Enschede, 04-04-2017

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'E. Schwenzow'.

Elisabeth Schwenzow
Directeur-bestuurder